

**Kúria,
mint felülvizsgálati bíróság**

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG
FOLAJSTROMSZÁM: 33988/13
KEZELŐ:
Postán / Címzett:
Érkező: 2014. 06. 25
PÉLDÁNY:
MELLÉKLET:
FOLAJSTROMSZÁM: 33988/13
UTÓÍRATON:

Kfv. III. 37. 848/2014/6. szám

A Kúria a dr. Balsai Szabolcs ügyvéd (1126 Budapest, Beethoven u.2/b.) által képviselt dr. Répás József felperesnek a dr. Gregor Katalin jogtanácsos által képviselt Egyenlő Bánásmód Hatóság (1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B.) alperes elleni egyenlő bánásmód ügyében hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - melybe a dr. Fazekas Tamás ügyvéd (1055 Budapest, Nyugati tér 6.) által képviselt Magyar Helsinki Bizottság (1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u.36-38.) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. június 17-én kelt 20.K.33.988/2013/10. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20.K.33.988/2013/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000,- (negyvenezer) forint, az alperesi beavatkozónak 20.000,- (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000,- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Kiskunlacházán erőszakos halála után 2008. novemberében a helyi lakosság körében romaellenes közhangulat alakult ki. A 2008. november 28-án a helyi önkormányzat által szervezett összejöveteleken az önkormányzat polgármestereként felszólalt a felperes. Többek között előadta, hogy „Féljenek az erőszakot tevők, a tolvajok, a gyilkosok! Kiskunlacházán nincs helye az erőszaknak, nincs helye a bűnözőknek, Kiskunlacházán elég volt a róma erőszakból! Kiskunlacháza és Magyarország a

békés, törvénytisztelő polgároké. Most már ne hagyjuk, hogy ellopják a javainkat, megverjék az időseket és meggyalázzák a gyermekeket. Ma még mi vagyunk többen.”.

A Mi Újságunk című helyi önkormányzati lap a 2009. márciusi számában cikket közölt a felperestől „Most már tényleg elég volt!” címmel. Ebben kifejtette, hogy „Egyre - másra látnak napvilágot azok a brutálisabbnál brutálisabb bűncselekmények, amelyek elkövetői igazoltan cigány származásúak voltak. A balliberális média és a kormány felelős tagjai ennek ellenére továbbra is rasszizmusról beszélnek....Sajnos azt kell mondani, Magyarországon nyílt, intézményes rasszizmus folyik a magyarság ellen....Itt nemcsak rólunk van szó, hanem minden tisztességes cigány emberről, aki megpróbál emberként boldogulni. Ők is elszenvedői a brutalitásoknak. Be kell végre fejezni a társadalom terrorizálását, és szándékos félelemben tartását. Nem lehet elfogadni azt, hogy egyesek a kisebbségi lét álarca mögé bújva több jogot élvezzenek, mint a többségi társadalom.

Egy normális társadalom működésének alapja, hogy az emberek biztonságban érzik magukat. Egy olyan világ, ahol, ha este elmegyek otthonról, akkor a saját lábamon és nem hullaszákban érkezem haza.”.

A felperes ugyanezen lap 2009. októberi számában nyílt levelet intézett Magyarország Miniszterelnökéhez. Ebben többször utalást tett a romák által elkövetett bűncselekményekre, majd megkérdezte: „Hány Olaszliszka kell még?” Kifejtette, hogy véleménye szerint a hatóságok a romák biztonságát fontosabbnak tartják a magyarokénál, majd feltette a következő kérdést: „Tudja-e, hogy mi a valóság a mai Magyarországon, melynek Ön a Miniszterelnöke? Cigányok rugdosnak halálra embereket, láncfűrészszel fenyegetik a magyar gazdákat, mert azok meg akarják védeni a tolvajoktól terményeiket. Magyar embereket tartanak egyes cigányok rabszolgasorsban, gyerekeket vernek meg mobiltelefonjaikért, és hogy elvegyék kis zsebpénzüket. Idős, munkában megőszült emberek rettegnek cigány tizenévesektől, akik kaszákkal támadnak azokra, akik szót emelnek az erőszak ellen, és akik orvosokat fenyegetnek meg, hogy kábító hatású gyógyszereket írjanak fel részükre. Az Ön Kormányja mindent megtett, hogy a Magyar Gárdát betiltsa, mondván, hogy félelmet kelt és gyűlöletet szít, de miért nem tiltja be a cigány szabadcsapatokat, amik felfegyverkezve egész megyéket tartanak rettegésben, akik még a rendőrökre is rátámadhatnak büntetlenül?.... Minden becsületes magyar és cigány ember azt akarja, hogy végre rend legyen

Magyarországon!... Emberek millió rettegnek a cigányság egy része általi állandó erőszaktól!"

Az alperesi beavatkozó (a továbbiakban: beavatkozó) 2009. október 19-én kérelmet nyújtott be az alperéshez, kifejtette, hogy a felperes megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, magatartásával kimerítette a zaklatás tényállását.

Az alperes a 2010. január 19-én kelt határozatával megállapította, hogy a felperes a Kiskunlacháza roma kisebbségéhez tartozó személyekkel szemben a 2008. november 28-án tartott demonstrációján elmondott beszédével, valamint a magyarországi roma közösséggel szemben a Mi Újságunk című önkormányzati lapban 2009. márciusában és 2009. októberében megjelent írásaival megsértette az egyenlő bánásmód követelményét és megvalósította a zaklatás tényállását.

A Fővárosi Bíróság a 8.K.31.232/2010/3. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

A Legfelsőbb Bíróság az alperes ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmét kisebb részben alaposnak, nagyobb részben alaptalannak találta, és a Kfv.III.39.302/2010/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet az indokolás részbeni módosításával hatályában fenntartotta.

Az indokolásban kiemelte, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 4.§ b) pontja alapján kifogásolt magatartások a polgármester, mint az önkormányzat szerve eljárásának, intézkedésének minősülnek, azok a polgármester, illetve az általa képviselt önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartoznak. Jelen esetben a fenti jogszabályi hely alanyi oldala megvalósult, mert a polgármester az önkormányzat szerve, sőt törvényes képviselője a képviselő-testületnek, amely szervezet az önkormányzati feladat- és hatáskörök megilletnek. Az önkormányzat által összehívott demonstráción a felperes, mint polgármester szólalt fel, és az önkormányzat lapjában is, mint polgármester tette közzé véleményét.

A továbbiakban azt kell vizsgálni a megismételt eljárásban, hogy ezek a tevékenységek tekinthetők-e olyan kifelé irányuló aktusoknak, melyek jogilag szabályozott társadalmi viszonyt hozhatnak létre az érintettekkel. A helyi önkormányzat és szerveinek nemcsak közhatalmi jogkörében gyakorolt feladat- és hatáskörei tekintetében

állapítható meg az Ebtv. hatálya, hanem minden más joghatás kiváltására alkalmas jogi aktusok tekintetében is. A legfelsőbb bírói fórum megjegyezte, hogy az Ebtv.10.§ (1) bekezdésének alkalmazása során szükséges vizsgálni azt is, hogy a zaklatás megvalósítható-e személyek csoportjával szemben, figyelemmel arra is, hogy amikor nemcsak konkrét személyre vonatkoztatható az adott tényállás, hanem személyek csoportjára is, olyankor ezt az Ebtv. külön kiemeli.

Az alperes az új eljárás eredményeként 2012. április 20. napján hozott EBH/21/17/2012. számú határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vont polgármester a kiskunlacházi roma nemzetiséghez tartozó személyekkel szemben a 2008. november 28-i demonstráción elmondott beszédével, valamint a magyarországi roma közösséggel szemben „A Mi Újságunk” című önkormányzati újságban 2009. márciusában és 2009. októberében megjelentetett írásaival megsértette az egyenlő bánásmód követelményét és megvalósította a zaklatás tényállását. A hatóság a polgármesternek megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását és elrendelte a jogsértést megállapító jogerős és végrehajtható határozatának 60 napra történő nyilvános közzétételét a honlapján.

Érvelése szerint hatáskörét az Ebtv.4.§ b) pontja alapozza meg. Az Ebtv.4.§-a szerinti eljárás, intézkedés nem kizárólag hatósági intézkedést jelent, mert az értelmezhetetlen lenne a nem hatósági jogkört gyakorló szervezetekkel szemben. Az önkormányzatok és szerveik egész működésük során az egyenlő bánásmód követelményének megtartására kötelesek. A kérelemben kifogásolt magatartások a polgármester, mint az önkormányzat szerve eljárásának, intézkedésének minősülnek, mivel azok a polgármester, illetve az általa képviselt önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartoznak figyelemmel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 8.§ (1) és (4) bekezdésében foglaltakra.

Sem az Ötv., sem az Ebtv. nem korlátozza az önkormányzat és szervei kötelezettségeit, feladat- és hatásköreit az alapján, hogy a teljesítéshez szükséges intézkedés joghatás kiváltására alkalmas-e vagy sem. A polgármester protokolláris képviselőt lát el az önkormányzat által szervezett demonstráción, illetve amikor polgármesterként a sajtóban publikál, nyilatkozik. Az alperes a határozata rendelkező részében megjelölt három felperesi megnyilvánulást az Ebtv.10.§ (1) bekezdése szerinti zaklatásnak minősítette, kifejtette, hogy a zaklatás adott csoporttal szemben is megvalósítható.

A felperes keresete folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 12.K.31.431/2012/9. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte.

A Kúria a Kfv. III. 37. 773/2012/6. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria úgy ítélte meg, hogy az alperes határozata tartalmaz indoklást arra nézve, hogy a polgármester eljárása, intézkedése, mely a perbeli magatartásával valósult meg, miért tartozik az Ebtv. hatálya alá. Ezt meghaladóan az alperes megindokolta azt is, hogy a zaklatást miért lehet csoporttal szemben megvalósítani. Nem vitás, hogy a hatóság nyelvtani értelmezést nem végzett, de az iránymutatásnak lényegét tekintve eleget tett. Az eljáró bíróság jogerős ítéletében aggályosnak tekintette a zaklatás tényállásának csoporttal szemben megvalósulását, azonban ennek okait a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221.§ (1) bekezdése értelmében nem fejtette ki, ezért a döntés felülvizsgálatra alkalmatlan volt. Az új eljárásban a bíróság köteles megfelelően indokolt ítéletet hozni valamennyi keresetről.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az új eljárást lezáró ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az indokolásban felhívta a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72.§ (1) bekezdését, 109.§ (4) bekezdését, az Ebtv. preambulumát, 4.§-át, 7.§ (2) bekezdés a) pontját, 8.§-át, 10.§ (1) bekezdését, 19.§-át, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15.§ (1), (2) bekezdését, az Ötv. 1.§ (1), (2) bekezdését, 8.§ (4), (8) bekezdését, több alkotmánybírósági határozatot, az Európai Unió Bíróságának C-54/07. számú ügyben (a továbbiakban: Feryn ügy) hozott ítéletét és az Emberi Jogok Európai Bíróságának Féret ügyben hozott ítéletét. A közigazgatási és munkaügyi bíróság kiemelte, hogy az Ebtv. tárgyi hatálya körében tett alperesi megállapítások nem szűkítő, a legfelsőbb bírósági döntéssel ellentétes megállapításokat tartalmaznak, hanem a legfelsőbb bírósági ítéletnek megfelelően jogi érvelést rögzítenek.

A nyelvtani értelmezés részletesen az alperesi határozatban nem került kifejtésre, de a 16. oldal utolsó bekezdésében a jogi indoklásnál részletesen rögzítést nyert, hiszen az Ebtv. preambulumaéhoz fűzött Kommentár 4.) pontjára hivatkozik a hatóság, a jogalkotói célra

fókuszálva fejti ki álláspontját, mellyel eleget tett a felsőbb bírósági döntésnek. Az, hogy konkrétan nyelvtani értelmezést ebben a körben nem részletezett, nem olyan súlyos eljárási jogszabálysértés, ami az ügy érdemére kihat és a hātályon kívül helyezést indokolttá tenné. Az alperes nem sértett jogszabályt amikor megállapította, hogy a felperes magatartása az Ebtv. hatálya alá tartozik. A bíróság nem minősítette jogszabálysértőnek azt, hogy a hatóság ilyen tartalmú felperesi indítvány ellenére nem szerzett be más bírósági ügyekhez kapcsolódó iratokat. Az alperes indokolási kötelezettségének eleget tett, az indokolás nem ellentmondásos. Az ügy elbírálása során a panaszbeadvány érkezésének időpontjában hatályos jogszabályi szövegeket kell alkalmazni, az ezzel ellentétes felperesi álláspont nem jogszerű.

Az anyagi jogkérdés tekintetében a bíróság osztotta azt az alperesi megállapítást, mely szerint a polgármesternek normatív feladata és kötelezettsége keletkezett az Ötv. hivatkozott rendelkezései és az Ebtv. 4.§-a alapján, ami nyilvánvalóan jogviszonyt keletkeztet a közte és a településen élő valamennyi kisebbség tagjai között, mivel a polgármester a saját településén nyilatkozott és nyilvánosan protokolláris beszédet mondott, illetve polgármesterként írt alá cikkeket az újságban. A protokolláris képviselő keletkeztet jogviszonyt a felperes és választópolgárai, köztük a cigány származásúak között. Erre figyelemmel a polgármester nem véleménynyilvánítási jogát gyakorlóan lépett fel, hanem megnyilvánulásai önkormányzati feladatkört érintettek. Ezért azok olyan intézkedésnek minősülnek, amelyre az Ebtv. hatálya kétségtelenül kiterjed.

Az Ebtv. preambuluma-hoz fűzött Kommentár 4.) pontja önmagában megalapozza az Ebtv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott tényállás akként való értelmezését, hogy a zaklatás csoporttal szemben is megvalósulhat, mivel az egyértelművé teszi az erre irányuló jogalkotói akaratot. Ezt a jogértelmezést támasztja alá a Feryn ügyben hozott ítélet is.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság az Ebtv. 19.§ (1) és (2) bekezdésében szabályozott bizonyítás és ellenbizonyítás tekintetében megállapította, hogy egyrészt a felperes megvalósította az Ebtv. 8.§ f) pontjában megjelölt védett tulajdonsággal rendelkezőkkel szemben a zaklatást, másrészt ezt a magatartását kimenteni nem tudta. Ugyanis a kialakult feszült légkört a hivatali pozíciójában nem a megfelelő módon igyekezett feloldani, magatartásával inkább alkalmat adott arra, hogy a kisebbségekkel szemben már akkor is fennálló ellenérzések erőszakossággal párosuljanak, mellyel a cigány közösség

tagjait megfélemlítették.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és a keresetnek való helyt adást, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt. Álláspontja szerint sérült az Ebtv.4.§-a, 5.§-a, 10.§-a, az Ötv.8.§-a, 9.§-a, 35.§-a és a Ket.109.§ (4) bekezdése. A felperesi magatartás nem tartozik az Ebtv. hatálya alá. Ebben a körben elsődlegesen az Ötv. rendelkezéseit kell vizsgálni. Annak fent hivatkozott rendelkezéseiből az következik, hogy a felperes, mint polgármester kizárólag az önkormányzati, illetőleg államigazgatási feladatai körében eljárva kerülhet olyan kapcsolatba meghatározott személyekkel, akik tekintetében köteles az egyenlő bánásmód követelményének betartására. A felperesnek nincs olyan feladata, sem hatósági jogköre, amely a panaszosokat érintené, ezek a személyek és a felperes között nem jött létre jogilag szabályozott társadalmi viszony, azaz jogviszony. Figyelemmel arra, hogy a felperes nyilatkozatát nem feladat- és hatáskörében eljárva tette meg, ezért a sérelmezett nyilatkozatok nem tartoznak az Ebtv. hatálya alá.

A zaklatás nem valósítható meg személyek csoportjával szemben, mivel az csak konkrét személyre vonatkozatható, szem előtt tartva az Ebtv.10.§ (1) bekezdését. Az Ebtv. preambulumaéhoz fűzött Kommentár önmagában nem alapozza meg ennek ellenkezőjét, hiszen egyrészt a törvényekhez fűzött kommentár nem tekinthető kötéserővel bíró jogszabálynak, másrészt a hivatkozott rész az egyes személyek és személyek egyes csoportja megnevezéseket „vagy” kötőszóval választja el, figyelembe véve, hogy az azt követő tényállásokhoz vagylagosan kapcsolódhatnak. A bíróság által hivatkozott Feryn ügy hivatkozási alapul nem szolgálhat a perben.

A Legfelsőbb Bíróság korábbi ítélete határozta meg az alperes részére azokat a kereteket, amelyek alapján el kellett volna járnia. Hangsúlyos előírása volt ezen döntésnek az, hogy vizsgálni kell a felperes demonstráción tett kijelentését az Ebtv. hatálya alá tartozással összefüggésben. Ezzel a kötelezéssel az alperes nem tudott mit kezdeni, hiszen a felsőbbbírói iránymutatás abba az irányba mutatott, hogy a felperesi közlés nem tartozik az Ebtv. hatálya alá. Az ellentmondást az alperes nagyvonalúan úgy oldotta fel, hogy nem fogadta el a Legfelsőbb Bíróság véleménye szerint szűkítő álláspontját és ezen alapvetésből vezette le saját jogértelmezését, mely eljárása a Ket.109.§ (4) bekezdésébe ütközik.

Az alperes határozatában nem értékelte a Ráckevei Városi Bíróság 4.B.438/2009. számú ügyben hozott végzését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályban tartását indítványozta. A beavatkozó írásbeli ellenkérelmet nem nyújtott be, a felülvizsgálati tárgyaláson indítványt tett az ítélet hatályában fenntartására.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275.§ (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye.

A Kúria a Kfv.V.35.460/2011/5. számú végzésében is megtestesülő egységes bírói gyakorlat szerint, amennyiben a felülvizsgálati bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, és új eljárást rendel el, erre nézve iránymutatást ad, amely köti az új eljárást lefolytató bíróságot. A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletében mindazon kérdésekről döntött, melyekre vonatkozóan a döntést számára a Kúria a Kfv.III.37.773/2012/6. számú végzésében előírta. Így állást foglalt a zaklatás tényállásának csoporttal szembeni megvalósulása körében, melyet részletesen megindokolt.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság vizsgálta a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek és a beavatkozó perbeli nyilatkozatait, beadványait, ily módon a bizonyítékokat a Pp. 206.§ (1) bekezdésének alapul vételével a maguk összességében értékelte, és meggyőződése szerint helyesen állapította meg, hogy a kereset nem alapos.

Jogszabálysértést a rögzített tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg, ilyen jogsértést azonban a Kúria nem tárt fel.

Az Ebtv. 4.§ b) pontja szerint az egyenlő bánásmód követelményét a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során (a továbbiakban együtt: jogviszony) kötelesek megtartani.

A Legfelsőbb Bíróság a már hivatkozott számú ítéletének 13. oldalán rögzítette, hogy jelen esetben az Ebtv. 4.§ b) pontjának alanyi oldala megvalósult, a felperes mint

polgármester szólalt fel az önkormányzat által összehívott demonstráción, és az önkormányzati lapban is polgármesterként tette közzé véleményét, nyílt levelét. A legfelsőbb bírói fórum a személyi hatály tekintetében tehát már döntött, ezt később vitatni nem lehet, az alperes és az elsőfokú bíróság a fenti álláspontot magáévá tette.

A felperes hatóság által szankcionált cselekményeinek az Ebtv. tárgyi hatálya alá tartozása körében a Kúria osztja a jogerős ítélet 12., 13., 16. és 17. oldalán kifejtett jogi álláspontot és ezen keresztül az alperesi határozatban foglaltakat. Ugyanis az alperesi határozatban e körben szereplő megállapítások a legfelsőbb bírósági ítéletnek megfelelően részletes jogi érvelést rögzítenek, vizsgálva azt, hogy a felperes magatartásai olyan kifelé irányuló intézkedésnek minősülnek-e, melyek az önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartoznak. Az Ötv. 8.§ (1) bekezdésére figyelemmel az önkormányzat feladata többek között a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása. Emellett a 8.§ (4) bekezdése az önkormányzat kötelezettségévé teszi a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését. A polgármester önálló legitimációval rendelkezik, egy személyben reprezentálja a helyi lakosságot. Ezen protokolláris képviseleti jogkörében eljárva szólalt fel a felperes, mint polgármester a demonstráción és írt újságcikket, nyílt levelet. A felperes önkormányzati feladat- és hatáskörben járt el, közte és a cigány etnikai kisebbség tagjai között az Ötv. felhívott jogszabályhelyei alapulvételével a jogviszony fennállt, ezért a felperes szankcióval érintett cselekményei az Ebtv. hatálya alá tartoznak.

Az alperes megállapításai nem ellentétesek a legfelsőbb bírósági ítélettel, nem sérült a Ket. 109.§ (4) bekezdése.

A Kúria ezt követően vizsgálta, hogy a zaklatás Ebtv.-ben meghatározott tényállása csoporttal szemben megvalósítható-e.

A fenti jogkérdés eldöntése csak az Ebtv. vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése alapján lehetséges, nincs jelentősége annak, hogy más jogágak milyen tényállásokat állapítanak meg. A Kúria utal arra, hogy a felperesi képviselő által a felülvizsgálati tárgyaláson hivatkozott büntetőjogi tényállás - a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 176/A.§-ában szabályozott zaklatás - valóban csak egy személlyel szemben valósítható meg, ugyanakkor a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 5.§ (2) bekezdése szerint joggal való

visszaélésnek minősül a személyek zaklatása is meghatározott feltételek fennállása esetén. Tehát az egyes jogágak más-más személyi körben értékelik a zaklatást, de a korábban kifejtettekre figyelemmel jelen ügyben csak az Ebtv. szerinti zaklatás definíció és annak értelmezése az irányadó.

Az Ebtv. 7.§ (1) bekezdése értelmében az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti többek között a zaklatás is.

Az Ebtv. 8.§ e) pontja szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amilyenben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesült, részesült vagy részesülne. A 10.§ (1) bekezdése értelmében zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek a 8.§-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő, vagy támadó környezet kialakítása.

Az Ebt. 10.§ (1) bekezdésének nyelvtani értelmezése ahhoz a megállapításhoz vezet, hogy zaklatás csoporttal szemben nem, csak adott személlyel összefüggésben követhető el. Ugyanakkor a nyelvtani értelmezés csak az egyik értelmezési mód, emellett több más értelmezési mód - cél szerinti, logikai, rendszertani - létezik. Az alperes és az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a nyelvtani értelmezés mellett a cél szerinti és rendszertani értelmezést is figyelembe vette. Ugyanakkor a Kúria nem ért egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint az Ebtv. preambulumaéhoz fűzött Kommentár 4. pontja önmagában megalapozza a zaklatás csoporttal szembeni megvalósíthatóságát. Adott jogszabályhoz fűzött kommentár, indokolás kifejezi a jogalkotói akaratot, segítséget nyújt a jogszabály értelmezéséhez, de nem bírhat kizárólagos jelentőséggel.

A Kúria leszögezi, hogy a jogszabályoknak nem lehet olyan értelmezést tulajdonítani, amely azok eredendő céljának felszámolásával járnak. Az Ebtv. preambulumaiban az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen és elkötelezte magát amellett, hogy az Ebtv.-ben hatékony jogvédelmet biztosít a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára.

Az Ebtv. 1.§-a rögzíti, hogy az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén

tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembe vételével kell eljárni.

Az Ebtv. fenti rendelkezései általános védelmet nyújtanak egy személynek, több személynek és személyek csoportjának egyaránt. Az Ebtv. 10.§ (1) bekezdése visszautal a 8.§-ra, amelyben a védett tulajdonságok között a faji hovatartozás, a bőrszín, a nemzetiséghez való tartozás is szerepel. Jelen ügyben az Ebtv. 10.§ (1) bekezdésébe foglalt emberi méltóság sérelme a polgármester beszéde, írásai alapján nemzetiségi, etnikai csoporthoz tartozás kapcsán merült fel, jellegéből adódóan a csoport egészét érintően. Ez Ebtv. 10.§ (1) bekezdésnek jelen ügyben történő értelmezésekor - az Ebtv. 1.§-án túl - nem hagyható figyelmen kívül, hogy az Alaptörvény IX. cikk (5) bekezdése a véleménynyilvánítás szabadság korlátjaként a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértését is megjelöli.

Az Ebtv.-ben meghatározott alapvető elvekkel szembeni jogértelmezést jelentené, ha a zaklatás tényállását csoporttal - mint, egy adott közösséghez tartozó személyekkel - szemben nem lehetne elkövetni. A Kúria utal arra, hogy a fentiekkel ellentétes álláspont esetén a felperes magatartása nem minősülne az Ebtv. 7.§ (1) bekezdésében felsorolt, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértését megvalósító tényállásnak, ez pedig szintén ellentétes lenne az Ebtv. - és ezzel összefüggésben közvetetten az Alaptörvény - céljával. Az Ebtv. 10.§ (1) bekezdésének értelmezésénél a Kúria ezt is figyelembe vette.

A fentiekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a zaklatás Ebtv. 10.§ (1) bekezdésében meghatározott tényállása csoporttal szemben is megvalósulhat.

A Ráckevei Városi Bíróság felperes által hivatkozott végzése az ügy jogi megítélését nem érinti, azzal kapcsolatosan a Kúria megállapítást nem tett.

Mivel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdését alkalmazva hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78.§ (1) és 83.§ (1) bekezdése szerint köteles az alperes és a beavatkozó részére felülvizsgálati

eljárási költség megfizetésére.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapulvételével köteles külön felhívásra megfizetni az állam javára.

Budapest, 2014. október 29.

Dr. Sperka Kálmán s.k. tanácselnök, Dr. Sugár Tamás s.k.
előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztyiselő

